

Wikileaks Kime Hizmet Ediyor?

İçeriği Yazan: [mustafa.y04](#) [1] Zaman: Paz, 05/12/2010 - 17:26

Yazar: Mustafa YEŞİLDAL

Yazının Yazıldığı Tarih: 04.12.2010

üzerinde durulması gereken belgelerin gerçekten sızdırıldığı mı yoksa ABD

tarafından servis mi edildiği konusudur. Bu aydınlığa kavuşturulmadan

belgelerin içeriğini tartışmak bana göre boştur. Eğer belgeler ABD tarafından

servis edildiği düşüncesine varılırsa bu durumda ikinci olarak tartışılması

gereken konu elbette deđiřecektir. Eğer belgeler gerçekten sözlendiđi gibi

ABD kaynaklarından çalınmış ve bu şekilde paylaşılıyorsa o zaman şuan

medyada tartışılanlar, yani belgelerin içeriği tartışılmalıdır. Eğer belgelerin

servis edildiği düşüncesi ön plana çıkarsa bu durumda tartışılması gereken

şey toplumda hangi algıların yaratılmak istendiği olur.

Bir toplumun hatta bir ülkenin dış siyasetinin belgelerle değiştirilmesi

mümkün müdür? Bence evet, mümkündür. Sizin derste bahsettiğiniz

mantıktan yola çıkacak olursak; eğer ortaya “a” belgeleri ortaya çıkarılırsa

düşünce ve siyaset tarzı “x” eksenine, ortaya “b” belgelerinin çıkarılması

durumunda düşünce ve siyaset tarzı “y” eksenine, “c” belgeleri ortaya

çıkarılırsa düşünce ve siyaset şekli “z” eksenine kayabilir ya da tersten

okuyacak “x” düşüncesinin ve siyasetinin belirlenmesi isteniyorsa “a”

belgeleri, “y” siyasetinin izlenilmesi isteniyorsa; “b” belgeleri, “z” siyaset ve

düşüncesinin benimsetilmesi isteniyorsa ortaya “c” belgeleri sunulur.

Belgelerin gerek bireylerin düşüncelerinde gerekse ülkelerin dış ilişkiler

stratejilerinde değişiklik yaratacağı açıktır. Örneğın belgelerde yer alan

Azerbaycan'ın Türkiye'ye pekte kardeş ülke gözüyle bakmadığının

öğrenilmesi üzerine kısa vadede Türk dış politikasında bir değişiklik

olmayabilir ama en azından politikacıların ve bürokratların tutum ve

düşünceleri şimdikinden farklı olacağı kesindir. Benim fikrimse yazının

başında da söylediğim gibi belgelerin ABD tarafından bilinçli bir şekilde ya da

en azından ABD'nin denetiminde basına verildiğidir. Beni bu şekilde

düşünmeye iten sebepler ise aşağıdadır:

Wikileaks'ten on yıl daha önce kurulmuş olan ve aynı işleve sahip, yani

1.

sızdırılmış belgeleri yayınlayan Cyrptome.org internet sitesinin sahibi John

Young, Wikileaks'in ilk çıkışında yönetimdeki ekipte yer almış, ancak kısa süre

sonra örgütün bir CIA paravanı olduğunu iddia ederek ayrılmıştı. Young, kendi

sitesinin gideri aylık 100 dolar iken, Açık Toplum Enstitüsü(bildiğiniz gibi

kurucusu CIA ile göbek bağı olan Soros'tur) ve başka benzer fon

merkezlerinden Wikileaks'e milyonlarca dolarlık para akmasına dikkat

çekmişti.

Site kuruluşundan sonra uzunca bir süre batılı kurumlar tarafından

2.

desteklendi. 2008’de The Economist’in “Yeni Medya” ödülünü aldı,

Uluslararası Af Örgütü ve CIA’nın Soğuk Savaş dönemi kurumlarından Index

on Censorship tarafından ödüllendirildi.

2008 yılında, henüz Wikileaks asıl büyük sızıntılarını yapmamışken ve fazla

3.

bilinmezken, İsviçre bankası Julius Baer'in Wikileaks'e karşı açtığı tazminat

davası karşısında American Civil Liberties Union'dan (ACLU) Associated

Press'e çok sayıda kurum, Wikileaks'i savunmak üzere ortak harekete

geçmişlerdi ve tüm gazetelerde reklâmları yapıldı 4. New York Times

başeditörü Keller 'hassas belgeleri ABD Dışışleri Bakanlığı'yla birlikte

çalıştıklarını ve Amerikan personelinin güvenliğini tehlikeye atabilecek

bilgileri redakte ettiklerini' açıkladı. Yani, şu an herkesin üzerinde konuştuğu

ve ABD'ye büyük darbe vurduğu söylenen belgeler üzerinde zaten aylardır

ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri (ki kendileri aynı zamanda bu belgelerin

orijinallerini de yazarlar) çalışmakta ve düzeltmeler yapmaktaydı.

29 Kasım günü NYT, “Okurlara not: Diplomatik Belgeleri Yayınlama Kararı”

başlıklı yazıda aynen şunları söylüyordu: “Times makale ve destekleyici

materyallerde, hem basılı hem internet versiyonunda, gizli muhbirleri ve

ulusal güvenliği tehlikeye atabilecek bilgileri dışarıda bırakmaya özen

gösterdi. Times redaksiyonları, onların da internet sayfalarına koyacakları

belgeleri benzer bir şekilde düzenleyeceği umuduyla diğer haber

kuruluşlarıyla da paylaşıldı ve Wikileaks'e de iletildi. "Times, kendi

redaksiyonlarından sonra yayınlamayı planladığı belgeleri Obama yönetimine

gönderdi ve onları, resmi görüşe göre ulusal çıkarlara zarar vereceği

düşünülen her türlü bilginin yayınlanmasına karşı çıkmaları için davet etti.

Belgeleri gözden geçirdikten sonra görevliler ek redaksiyonlar önerdiler.

Times bunların hepsine değil, ama bazılarına uydu.” Kısacası, şu an herkesin

konuştugu belgeler ABD'nin elinden geçmekle kalmadı, onlar tarafından

“ulusal güvenlik ve çıkarları” doğrultusunda redakte edildi. Wikileaks dâhil

belgelere sahip olan ve yayınlayan tüm kurumların da bu NYT-ABD Dışışleri

Bakanlığı işbirliğinde hazırlanmış versiyonlara büyük oranda sadık kaldıkları

görülüyor. Zaten bir İngiliz yetkilisi de İngiltere'deki gazetelerin, İngiltere'nin

askeri ve istihbarat operasyonlarına dair hassas belgeleri yayınlamamak

konusunda anlaştıklarını açıkladı. 5. Wikileaks'ın 'yönetim kurulu' Julian

Assange elbette tek başına değil Wikileaks'de. Sitenin yönetim kurulunda

ilginç şahıslar var. Ben Laurie mesela. Google'ın en üst düzey eski güvenlik

yetkilisi. Amerikan milli güvenlik teşkilatı ile sıkı bağları olan Google'a yıllar

vermiş. Üstelik 'güvenlik' biriminde... Wikileaks'in 2006'daki kurucu ekibinde

dört Çinli rejim muhalifi liberalin yer alması da buna bir gerekçe olarak

gösteriliyor. Bunlardan başta gelen Çinli rejim karşıtları arasında bulunan Wan

Dan, 1998 yılında CIA'nın paravanı National Endowment for Democracy'den

ödül aldı. **(National Endowment for Democracy'nin nasıl bir örgüt**

olduğunu anlamak için: NED: ABD'nin "gizli" eli)

Bir diğer Çinli Wikileaks kurucusu Xiao Qiang, ayrılıkçı Tibet hareketinin

danışmanlarından ve Soros'un radyosu Radio Free Asia'da program yapıyor.

Tibetli Tashi Namgyal Khamsitsang ise CIA'yla işbirliği bilinen Tibetli ayrılıkçı

Dalai Lama'nın eski temsilcisi. 6. belgelerde řu ana kadar ABD ve İsrail

aleyhinde hemen hiç belgenin bulunmaması. Hatta ABD'nin Irak işgalini

aklaması.

(bkz: <http://haber.sol.org.tr/dunyadan/wikileaks-irak-iskalini-mesrulastirmist...>

[2])

Mahir kaynak'ın yazısından devam edelim. "Peki bu belgelerle ne yapmak

istediler? Wikileaks belgeleri ile bir kez daha ilan ettikleri öncelikle şudur:

Amerikan çıkarları bir yana, dünya bir yana... ABD, kendi dışındaki dünyayı

kendi gereksinimleri doğrultusunda tasnif etmekte, kendi dışındakilere not

vermekte ve dost-düşman herkesi aşağılamaktadır. Buna hakkı vardır, çünkü

o Amerika Birleşik Devletleri'dir! Wikileaks belgeleriyle birlikte Avrupa'nın ağır

toplari Merkel, Sarkozy ve Berlusconi hiçleşmiş, Washington'un üçüncü sınıf

memurlarının hakaretlerini sineye çekmek durumunda kalmışlardır. Tıpkı

bizimkiler gibi... Kirli çamaşırları bile hegemonik bir ülke ABD! Devam

edelim... Wikileaks belgeleri ABD'nin müttefiklerine "siz busunuz işte" demesi

ama öte yandan onlar için genel af çıkarması anlamına gelmiştir. Gelen

tepkilerden "bugüne kadarki performansınız böyle, şimdi geçmişe sünger

çekelim" mesajının muhataplarca alındığı anlaşılıyor. ABD'nin casusluk

faaliyetlerinin, akçalı ilişkilerle başka ülkelerin iç işlerine müdahale etmesinin

meşrulaştırılması da önemsenmeli. Tamam, kapitalist dünyada diplomasi

biraz da casusluktur ve hemen her ülkenin dışışleri kadroları, bulundukları

ülkenin etkili şahsiyetleri hakkında veri toplayıp üstüne münasebetsiz ifadeler

kullanmayı sever. Bu bağlamda Amerikalı diplomatların üslubunda "**şok**"

denebilecek bir şey yok. Ancak yine de, bu belgelerle birlikte "gücün, paran

varsa, casusluk faaliyeti yapabilirsin" kanaati yerleşmiş oluyor. Türkiye'deki

etkisine gelince... Bu belgeler ABD'nin Türkiye'deki çıkarlarına zarar vermiyor.

Nüfusun önemli bölümü zaten güç siyasetini benimsemiş durumda. Her

fırsatta ABD'ye sövüp sayan insanlar ABD'ye yaltaklanmaya da bir o kadar

hevesli, ABD emperyalizmine karşı mücadele etmek için parmağını bile

kıpırdatmadan Amerikan karşıtlığı taslamaktalar. Böyle bir toplumda "vay

alçaklar" denmez, ABD memurları ile yatıp kalkan, onlara bilgi taşıyanlar fazla

ayıplanmaz. O kadar yaygın ki, kiminle uğraşacaksın. Özetle Amerikan

ajanlığı da meşrulaşıyor.” Sonuç şuana kadar açıklanan belgelerin içeriği ve

Wikileaks yöneticileri bize belgelerin ABD tarafından manpüle edildiğini

gösteriyor, elbette yeni belgeler açıklandıkça belgelerin içeriği yeni fikirler

üretmemize yol açabilir. Neticede tüm doğrular olay bittikten sonra tam

olarak anlaşılabilir. Ve bir olayı tam olarak anlamanın en temel sorusunda

“açıklanan belgelerin kime yaradığıdır.” Şu ana kadar ABD ve İsrail’i hiç

etkilemediğini yazının başında belirtmiştim.
Kaynaklar:

—Banu Avar <http://www.banuavar.com.tr/?pg=articles&id=81> [3]

<http://www.banuavar.com.tr/?pg=articles&id=80> [4]

—Mahir Kaynak <http://www.stargazete.com/gazete/yazar/mahir->

[kaynak/sorunlar-nasil-cozul...](#) [5]
—www.sol.org.tr

<http://haber.sol.org.tr/dunyadan/wikileaks-irak-iskalini->

[mesrulastirmist...](#) [2]

<http://haber.sol.org.tr/dunyadan/wikileaks-ten-niye-suphelenmek->

[gerek-ha...](#) [6]

<http://haber.sol.org.tr/yazarlar/kemal-okuyan/wikileaks-abd->

Mustafa YEŞİLDAL
PolitikaDergisi.com

Yorumlar

amerika o kadar güçlü mü?

İçeriği Yazan: Mehmet Ali YAZICI Zaman: Pzt, 06/12/2010 - 14:15

Enteresan bir düşünce yapımız var. Ortaya bir yığın şey dökülmüş, ABD adına ama, biz nasıl döküldüğünü tartışıyoruz; çünkü ABD kafamızda çok güçlü bir devlettir. Emperyalist bir devlettir ve kolay kolay açık vermez. Yani insan iradesi hiçtir. ABD bile bu kriptoları kabul ediyor. Kimse de yalanlamıyor. İlginç olan da budur; çünkü şu anda başta ABD olmak üzere ilgili devletler bu raporların içeriklerini yalanlamıyorlar ama, ortaya çıkmasını eleştiriyorlar.

- [Dış Siyasa](#) [8]
- [Güncel](#) [9]
- [İç Siyasa](#) [10]

Kaynak URL (17/05/2024 - 15:50 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/wikileaks-kime-hizmet-ediyor>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/mustafay04>
- [2] <http://haber.sol.org.tr/dunyadan/wikileaks-irak-iskalini-mesrulastirmisti-haberi-36405>
- [3] <http://www.banuavar.com.tr/?pg=articles&id=81>
- [4] <http://www.banuavar.com.tr/?pg=articles&id=80>
- [5] <http://www.stargazete.com/gazete/yazar/mahir-kaynak/sorunlar-nasil-cozulmeli-313368.htm>
- [6] <http://haber.sol.org.tr/dunyadan/wikileaks-ten-niye-suphelenmek-gerek-haberi-36470>
- [7] <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/kemal-okuyan/wikileaks-abd-cikarlarina-hizmet-ediyor-36341>
- [8] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>
- [9] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
- [10] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>